

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการรวบรวมตามลำดับ ดังนี้

4.1 สภาพปัจจุบัน ในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

ในเขตการศึกษา 10

4.2 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศ

4.3 การเสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศ

4.1 สภาพปัจจุบันในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 10

สภาพปัจจุบันในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศ ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ประกอบด้วย การดำเนินการจัดระบบสารสนเทศ การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประโยชน์การสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศ และการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ สรุปได้ตามลำดับดังนี้

1) การดำเนินการจัดระบบสารสนเทศ

การวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศ ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 10 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การดำเนินการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

รายการ	ความถี่ (N = 54)	ร้อยละ
1. ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ		
- ขนาดเล็ก	38	70.37
- ขนาดใหญ่	16	29.63
2. ที่ตั้งของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ		
- ตั้งอยู่ในที่ว่าการอำเภอมีห้องทำงานของตนเอง	27	50.00
- ตั้งอยู่ในที่ว่าการอำเภอมีห้องทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น	14	25.93
- ตั้งเป็นเอกเทศมีสำนักงานเป็นของตนเอง	13	24.07
3. บุคคลในสำนักงาน		
- 1 - 3 คน	9	16.67
- 4 คน	13	24.07
- 5 คน	14	25.93
- 6 คน	6	11.11
- มากกว่า 6 คน	12	22.22
4. องค์กรหรือคณะกรรมการรับผิดชอบ		
ในการรวบรวมข้อมูล		
- มี	33	61.11
- ไม่มี	21	38.89
5. ถ้าไม่มีองค์กรหรือคณะกรรมการรับผิดชอบ		
ปัจจุบันได้มอบหมายให้ใครรับผิดชอบ		
- นักวิชาการศึกษา	13	24.07
- ศึกษาธิการอำเภอ	3	5.56
- ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ	2	3.70
- อื่น ๆ (เจ้าหน้าที่ธุรการ)	3	5.56

ตารางที่ 3 การดำเนินการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (N = 54)	ร้อยละ
6. วัตถุประสงค์ในการจัดระบบสารสนเทศ		
(ตอบได้หลายประการ)		
- เพื่อการบริหารงาน	41	75.93
- เพื่อการวางแผนการศึกษา	41	75.93
- เพื่อการรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัด	32	59.26
- เพื่อการติดตามและประเมินผล	31	57.41
- เพื่อการควบคุม	24	44.44
- อื่น ๆ (เพื่อการประชาสัมพันธ์, เพื่อการบริการ)	6	11.11
7. การสำรวจความต้องการใช้ข้อมูลอื่น ๆ นอกเหนือจาก		
ข้อมูลด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		
- ไม่มี	20	37.04
- มี โดยวิธี (ตอบได้หลายประการ)	34	62.96
- สัมภาษณ์ผู้ใช้ข้อมูล	21	38.89
- ให้ผู้ใช้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม	12	22.22
- อื่น ๆ (ใช้แบบสำรวจ)	5	9.26

ตารางที่ 3 การดำเนินการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (N = 54)	ร้อยละ
8. ข้อมูลอื่นนอกเหนือจากข้อมูลอื่น ๆ นอกเหนือจาก		
ข้อมูลการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม		
- ไม่มี	10	18.52
- มี ได้แก่ ข้อมูล (ตอบได้หลายรายการ)	44	81.48
- ประชากรในวัยเรียน	36	66.67
- สภาพแวดล้อม	27	50.00
- สภาพเศรษฐกิจ	21	38.89
- สาธารณสุข และ พละนาถัย	25	46.30
- อื่น ๆ (บุคลากรในหน่วยงานอื่น)	5	9.26
9. สำนักงานดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำเป็น		
สารสนเทศปีละ		
- 1 ครั้ง	20	37.04
- 2 ครั้ง	18	33.33
- 3 ครั้ง	2	3.70
- มากกว่า 3 ครั้ง	14	25.93
10. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล		
- ไม่มี	4	7.41
- มี โดยวิธี (ตอบได้หลายรายการ)	50	92.59
ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ	6	11.11
ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบเอง	43	79.63
- อื่น ๆ (ศธ.อ. และ มช.ศธ.อ)	5	9.26

ตารางที่ 3 การดำเนินการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (N = 54)	ร้อยละ
11. การประมวลผลข้อมูล		
- ประมวลผลด้วยมือ	49	90.74
- ประมวลผลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	5	9.26
12. การจำแนกข้อมูลสารสนเทศเพื่อเก็บรักษา ตามหมวดหมู่		
- มี	41	75.93
- ไม่มี	13	24.07
13. การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ		
- เก็บไว้ในแฟ้มข้อมูล	48	88.89
- เก็บไว้ในเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	5	9.26
- อื่น ๆ (จัดทำเป็นเอกสาร)	1	1.85

จากตารางที่ 3 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอส่วนใหญ่ เป็นสำนักงานขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 70.37 ตั้งอยู่ที่ว่าการอำเภอโดยมีห้องทำงานเป็นของตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีบุคลากรในสำนักงาน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอส่วนใหญ่ มีองค์การหรือคณะกรรมการรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 61.11 ส่วนที่ไม่มีองค์การหรือคณะกรรมการรับผิดชอบ ได้มอบหมายให้นักวิชาการศึกษารับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 24.07

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอส่วนใหญ่ กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารงาน และเพื่อการวางแผนการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.93 เท่ากัน มีการสำรวจความต้องการใช้ข้อมูลอื่น ๆ นอกจากข้อมูลด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 62.96 วิธีการสำรวจได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้ใช้ข้อมูล และการให้ผู้ใช้อ้างอิงแบบสอบถาม

นอกจากข้อมูลด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแล้ว ได้มีการรวบรวมอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 81.48 ข้อมูลที่เก็บส่วนใหญ่เป็นข้อมูลประชากรในวัยเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นสารสนเทศปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.04 มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 92.59 สำหรับวิธีการตรวจสอบ ได้แก่ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบเอง และตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และมีการประมวลข้อมูลด้วยมือ คิดเป็นร้อยละ 90.74

ในเรื่องการจำแนกข้อมูล และสารสนเทศเพื่อเก็บรักษาตามหมวดหมู่ มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 75.93 สำหรับการเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ จัดเก็บรักษาไว้ในแฟ้มข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 88.89

2) การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประโยชน์

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการนำข้อมูล และสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 10 รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

อันดับ ที่	รายการ	ความถี่ (N = 54)	ร้อยละ
1.	การวางแผนการศึกษา	28	51.85
	การวางแผนบริการงานทั่วไป	12	22.22
	การวางรายงานผล	6	11.11
2.	การวางแผนการศึกษา	10	18.51
	การวางแผนบริหารงานทั่วไป	10	18.51
	การตั้งและจัดสรรงบประมาณ	8	14.81
3.	การตั้งและจัดสรรงบประมาณ	7	12.96
	การตัดสินใจและสั่งการ	7	12.96
	การติดตามและประเมินผล	7	12.96

ตารางที่ 4 การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ (ต่อ)

อันดับ ที่	รายการ	ความถี่ (N = 54)	ร้อยละ
4.	การควบคุมงาน	14	25.93
	การติดตามและประเมินผล	7	12.96
	การปรับปรุงพัฒนาสำนักงาน	6	11.11
5.	การประสานงาน	13	24.07
	การติดตามและประเมินผล	7	12.96
	การควบคุมงาน	6	11.11
6.	การควบคุมงาน	9	16.67
	การติดตามและประเมินผล	8	14.81
	การให้บริการแก่หน่วยงานอื่น	8	14.81
7.	การประสานงาน	8	14.81
	การปรับปรุงพัฒนาสำนักงาน	7	12.94
	การประชาสัมพันธ์	6	11.11
8.	การติดตามและประเมินผล	10	18.51
	การปรับปรุงพัฒนาสำนักงาน	9	15.78
	การประชาสัมพันธ์	8	14.81
9.	การประชาสัมพันธ์	10	18.51
	การปรับปรุงพัฒนาสำนักงาน	9	16.67
	การตัดสินใจและสั่งการ	7	12.96
10.	การประชาสัมพันธ์	13	24.07
	การให้บริการแก่หน่วยงานอื่น	9	16.67
	การประสานงาน	7	12.96

ตารางที่ 4 การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ (ต่อ)

อันดับ ที่	รายการ	ความถี่ (N = 54)	ร้อยละ
11.	การให้บริการแก่หน่วยงานอื่น	16	29.63
	การตั้งและจัดสรรงบประมาณ	15	27.73
	การรายงานผล	5	9.26

จากตารางที่ 4 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอนำข้อมูลและสารสนเทศ ไปใช้วางแผนการศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี) วางแผนบริหารงานทั่วไป และการรายงานผล อยู่ในอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 55.85, 22.22 และ 11.11 ตามลำดับ

3) การสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศ ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 10 รายนับเรียงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

อันดับที่	รายการ	ความถี่ (N=54)	ร้อยละ
1.	สำนักงานมีเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์		
-	มี	5	9.26
-	ไม่มี	49	90.74
2.	สำนักงานได้สนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น		
-	ไม่มี	18	33.33
-	มี โดยวิธี (ตอบได้หลายรายการ)	36	66.67
-	จัดให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบ	28	51.85
-	จัดหาวัสดุและครุภัณฑ์	20	37.04
-	จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดระบบสารสนเทศให้เฉพาะ	13	24.07
3.	งบประมาณในการจัดระบบสารสนเทศปีละ		
-	ต่ำกว่า 3,000 บาท	37	68.52
-	3,000 - 5,000 บาท	13	24.07
-	6,000 - 8,000 บาท	-	-
-	มากกว่า 8,000 บาท	4	7.41
4.	ห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศโดยเฉพาะ และเป็นสัดส่วน		
-	มี	10	18.52
-	ไม่มี	44	81.48

จากตารางที่ 5 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอส่วนใหญ่ ยังไม่มีเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 90.74 มีการสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 66.67 วิธีการสนับสนุน ได้แก่ การจัดให้ความรู้กับบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศ การจัดหาวัสดุ และครุภัณฑ์ให้เพียงพอและการจัดสรรงบประมาณให้โดยเฉพาะ

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอส่วนใหญ่ ใช้งบประมาณในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศ ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 68.52 และยังไม่มีสถานที่หรือห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศโดยเฉพาะและเป็นสัดส่วน คิดเป็นร้อยละ 81.48

4) การให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการให้บริการข้อมูล และสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 10 รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การให้บริการข้อมูลและสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

อันดับที่	รายการ	ความถี่ (N=54)	ร้อยละ
1)	การจัดทำสถิติการให้บริการและสถิติ ผู้มาขอใช้บริการข้อมูลและสารสนเทศ		
	- ไม่มี	33	61.11
	- มี โดยวิธี (ตอบได้หลายรายการ)	21	38.89
	- บันทึกในทะเบียนการขอใช้บริการ	18	33.33
	- อื่น ๆ (ให้ผู้ขอใช้ลงสมุดเยี่ยม)	3	5.56
2)	การให้บริการข้อมูลและสารสนเทศแก่ ผู้มาขอใช้ในลักษณะ (ตอบได้หลายรายการ)		
	- มอบเอกสารที่จัดทำ	40	74.07
	- ให้ยืมเอกสาร	26	48.15
	- ให้ค้นคว้าภายในสำนักงาน	26	48.15
	- ให้ถ่ายเอกสาร	25	46.30
	- นำข้อมูลและสารสนเทศไปให้ผู้ ขอใช้โดยตรง	12	22.22
	- อื่น ๆ (ให้คัดลอกจากตารางและแผนภูมิ)	3	5.56
3)	วัตถุประสงค์ในการให้บริการข้อมูล และสารสนเทศ (ตอบได้หลายรายการ)		
	- ประชาสัมพันธ์สำนักงาน	44	81.48
	- บริการแก่หน่วยงานอื่น	43	79.63
	- บริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในสำนักงาน	39	72.22
	- อื่น ๆ (ให้เป็นศูนย์ข้อมูลและสถิติ)	5	9.26

จากตารางที่ 6 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอส่วนใหญ่ ไม่มีการจัดทำสถิติผู้ขอใช้บริการ ข้อมูลและสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 61.11 การให้บริการข้อมูลและสารสนเทศแก่ผู้มาขอใช้ ใช้วิธีมอบเอกสารที่ได้จัดทำไว้แล้วให้ผู้มาขอใช้บริการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 74.07 สำหรับ วัตถุประสงค์ของการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน คิดเป็น ร้อยละ 81.48

4.2 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งตามคำถามประกอบด้วยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพ ปัจจุบันในการจัดระบบสารสนเทศ ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศ และความต้องการในการจัด ระบบสารสนเทศ สามารถวิเคราะห์ได้ตามลำดับดังนี้

1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (N=157)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	146	93.00
- หญิง	11	7.00
2. อายุ		
- 21 - 30 ปี	5	3.18
- 31 - 40 ปี	86	54.78
- 41 - 50 ปี	40	25.48
- 51 - 60 ปี	26	16.56
3. ตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบในปัจจุบัน		
- ศึกษาธิการอำเภอ	54	34.39
- ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ	53	33.76
- นักวิชาการศึกษา	50	31.85
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
- ปริญญาตรี	138	87.90
- ปริญญาโท	19	12.10
5. ระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน		
- 1 - 5 ปี	72	45.86
- 6 - 10 ปี	36	22.93
- 11 - 15 ปี	20	12.74
- มากกว่า 15 ปี	29	18.47

ตารางที่ 7 สถานภาพของผู้ตรวจแบบสอบถาม (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=157)	ร้อยละ
6. การได้รับความรู้หรือได้รับการฝึก อบรมเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ		
- เคย	96	61.15
- ไม่เคย	61	38.85
7. ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือคอมพิวเตอร์		
- มี	27	17.20
- ไม่มี	130	82.80

จากตารางที่ 7 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 93.00 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.78 คำนวณตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 34.39 จบปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 87.90 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.86 เป็นผู้เคยได้รับความรู้หรือได้รับการฝึก อบรมเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศมาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 61.15 และไม่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 82.80

2) สภาพปัจจุบันในการจัดระบบสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันในการจัดระบบสารสนเทศ ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล การนำข้อมูล สารสนเทศไปใช้ประโยชน์ การสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศและการนำเสนอ และให้การ บริการข้อมูลสารสนเทศ สามารถสรุปได้ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สภาพปัจจุบันในการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอโดยภาพรวม

การจัดระบบสารสนเทศ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล	3.02	.45	มาก
2. การประมวลผลข้อมูล	2.96	.49	มาก
3. การจัดเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ	2.84	.60	มาก
4. การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประโยชน์	3.23	.52	มาก
5. การสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศ	2.51	.55	มาก
6. การนำเสนอและการให้บริการข้อมูลและ สารสนเทศ	2.94	.55	มาก
รวม	2.92	.43	มาก

ตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันในการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ปรากฏว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" เช่นเดียวกัน และด้านการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประโยชน์มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก

สำหรับผลการวิเคราะห์ของแต่ละด้านนั้น รายละเอียดดังตารางที่ 9 - 14 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 การเก็บรวบรวมข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

การเก็บข้อมูล	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การประสานงานในการเก็บข้อมูลกับหน่วยงานอื่น	3.41	.61	มาก
2. การเก็บข้อมูลด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามเวลาที่กระทรวงกำหนด	3.40	.68	มาก
3. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	3.13	.66	มาก
4. การวางแผนในการจัดเก็บข้อมูล	3.06	.65	มาก
5. การเก็บข้อมูลได้ครบและตรงต้องการ	2.97	.64	มาก
6. การเก็บข้อมูลประชากรในวัยเรียน			
สภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม	2.88	.73	มาก
7. การเก็บข้อมูลอื่น ๆ พร้อมกับการเก็บข้อมูล			
ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	2.83	.75	มาก
8. การเก็บข้อมูลการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นอกเหนือจากที่กระทรวงกำหนด	2.78	.76	มาก
9. การเก็บข้อมูลเพิ่มหลังจากการตรวจสอบความถูกต้องแล้ว	2.75	.77	มาก
รวม	3.02	.45	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ 3 อันดับแรก ได้แก่ การประสานงานและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามระยะเวลาที่กระทรวงกำหนด และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

ตารางที่ 10 การประมวลผลข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

การประมวลผลข้อมูล	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การประมวลผลข้อมูลด้วยมือ	3.17	.68	มาก
2. การใช้กระบวนการทางคณิตศาสตร์มาจัดทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศในรูปแบบของความสัมพันธ์	3.15	.68	มาก
3. การสรุปข้อมูลให้มีความหมายพื้นฐานโดยการรวมยอดของข้อมูลแต่ละรายการ	2.99	.64	มาก
4. การจัดกลุ่มข้อมูลก่อนการประมวลผลและการจัดทำเป็นสารสนเทศ	2.90	.70	มาก
5. การนำข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันมาแปลงเป็นสารสนเทศ	2.87	.73	มาก
6. การประมวลผลข้อมูลได้เพียงพอและทันต่อความต้องการของผู้ใช้	2.85	.65	มาก
7. การกำหนดแนวปฏิบัติในการประมวลผลข้อมูล	2.82	.71	มาก
รวม	2.96	.49	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอประมวลผลข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นสารสนเทศอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ 3 อันดับแรก ได้แก่ การประมวลผลข้อมูลด้วยมือ การใช้กระบวนการทางคณิตศาสตร์มาจัดทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ และการสรุปข้อมูลให้มีความหมายพื้นฐานโดยการรวมยอดของข้อมูลแต่ละรายการ

ตารางที่ 11 การจัดเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

การจัดเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การจำแนกข้อมูลและสารสนเทศเพื่อเก็บรักษาเป็นหมวดหมู่ตามชนิดของข้อมูลและสารสนเทศ	2.92	.75	มาก
2. การตรวจสอบแก้ไขข้อมูลและสารสนเทศที่เก็บให้เป็นปัจจุบัน	2.90	.73	มาก
3. การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศตามลักษณะงานบริหาร	2.89	.70	มาก
4. การจัดเรียงลำดับข้อมูลและสารสนเทศ	2.78	.69	มาก
5. การนำรหัสข้อมูลมาใช้จำแนกข้อมูลและสารสนเทศเพื่อให้เข้าใจง่ายและสะดวกต่อการค้นหา	2.69	.84	มาก
รวม	2.84	.60	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอจัดเก็บรักษาข้อมูล และสารสนเทศ อยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ 3 อันดับแรก ได้แก่ การจำแนกข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการเก็บรักษาเป็นหมวดหมู่ตามชนิดของข้อมูลและสารสนเทศ การตรวจสอบแก้ไขข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน และการเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศตามลักษณะงานของการบริหาร

ตารางที่ 12 การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประโยชน์

การนำไปใช้	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การวางแผนปฏิบัติการประจำปี	3.50	.66	มาก
2. การวางแผนพัฒนาประจำปี	3.40	.71	มาก
3. การรายงานผล	3.38	.62	มาก
4. การประสานงาน	3.32	.64	มาก
5. การวางแผนบริหารงานทั่วไป	3.27	.69	มาก
6. การปรับปรุงพัฒนางาน	3.25	.68	มาก
7. การติดตามและการประเมินผล	3.10	.67	มาก
8. การประชาสัมพันธ์	3.10	.77	มาก
9. การตั้งและการจัดสรรงบประมาณ	3.03	.89	มาก
10. การควบคุมงาน	3.02	.72	มาก
รวม	3.23	.52	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีการนำข้อมูล และสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในงานต่าง ๆ อยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการปรากฏว่า มีการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในงานนั้น อยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ 3 อันดับแรก ได้แก่การวางแผนปฏิบัติการประจำปี การวางแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี และการรายงานผล

ตารางที่ 13 การสนับสนุนการจัดสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

การสนับสนุน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การสนับสนุนการจัดสารสนเทศในด้าน			
- วัสดุ ครุภัณฑ์	2.75	.82	มาก
- บุคลากร	2.68	.83	มาก
- งบประมาณ	2.66	.82	มาก
- สถานที่ในการจัด	2.61	.80	มาก
- การพัฒนาในด้านความรู้ การจัดระบบ			
ระบบสารสนเทศให้แก่ บุคลากรที่รับผิดชอบ	2.59	.78	มาก
2. การพัฒนาความรู้ให้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบ			
ในการจัดสารสนเทศ			
- มอบหมายให้ศึกษาเอกสาร	2.88	.80	มาก
- ส่งไปเข้ารับการอบรม	2.32	.95	น้อย
- จัดให้ไปศึกษาดูงาน	2.06	.78	น้อย
- เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ที่สำนักงาน	1.74	.68	น้อย
3. ความคุ้มค่าตามและประ เนิ่นผลการจัดสารสนเทศ	2.64	.68	มาก
รวม	2.51	.55	มาก

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีการสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศอยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่า มีการสนับสนุนการจัดสารสนเทศอยู่ในระดับ "มาก" ส่วนการส่งไปเข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการของสำนักงานปลัดกระทรวง การจัดให้ไปศึกษาดูงานและการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ที่สำนักงาน เท่านั้นที่มีการดำเนินการอยู่ในระดับ "น้อย"

ตารางที่ 14 การนำเสนอและการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ

การนำเสนอและการให้บริการ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศแก่ผู้มาขอใช้ บริการได้รวดเร็ว ครบถ้วนและถูกต้อง ชัดเจน	3.06	.68	มาก
2. สามารถให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ แก่หน่วยงานอื่น ๆ ที่มาขอใช้บริการ	3.04	.70	มาก
3. การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศเพื่อ บริการแก่หน่วยงานอื่น			
- ป้ายนิเทศแสดงแผนภูมิและค่าสถิติต่าง ๆ	3.22	.70	มาก
- เอกสารในรูปความเรียงประกอบตาราง ที่แสดงตัวเลข ค่าสถิติ รูปภาพและแผนภูมิ	3.05	.77	มาก
4. การประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่นได้รับทราบ ถึงข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่	2.87	.70	มาก
5. จัดส่งข้อมูลและสารสนเทศไปยังหน่วย งานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	2.78	.76	มาก
6. ประมวลผลข้อมูลให้แก่ผู้มาขอใช้บริการ ตามคำขอเป็นการเฉพาะกิจ	2.77	.72	มาก
รวม	2.94	.55	มาก

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีการนำเสนอข้อมูลและให้บริการข้อมูลและสารสนเทศอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับ "มาก" 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศเพื่อบริการแก่หน่วยงานอื่นในลักษณะป้ายนิเทศแสดงแผนภูมิและค่าสถิติต่าง ๆ การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ

แก่ผู้มาขอใช้บริการได้รวดเร็ว ครบถ้วนและถูกต้องและสามารถให้บริการข้อมูลและสารสนเทศแก่หน่วยงานอื่น ๆ ที่มาขอใช้

3) ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับ ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งประกอบด้วยปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหาการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล ปัญหาการเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ ปัญหาการสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศ และปัญหาการนำเสนอและให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอโดยภาพรวม

ประเด็นปัญหา	ระดับการปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล	2.45	.65	น้อย
2. การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล	2.45	.66	น้อย
3. การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ	2.29	.71	น้อย
4. การสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศ	2.86	.68	มาก
5. การนำเสนอและให้บริการข้อมูลและ สารสนเทศ	2.27	.63	น้อย
รวม	2.46	.55	น้อย

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศ ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ โดยภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับ "น้อย" เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ปรากฏว่ามีปัญหอยู่ในระดับ "น้อย" มีเพียงปัญหาการสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศเท่านั้นที่มีปัญหอยู่ในระดับ "มาก"

สำหรับผลการ วิเคราะห์ของแต่ละด้านนั้น รายละเอียดดังตารางที่ 16 - 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

การเก็บรวบรวมข้อมูล	ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของ หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	2.64	.99	มาก
2. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	2.61	.84	มาก
3. การเก็บข้อมูลทางการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	2.49	.90	น้อย
4. แบบรายงานการศึกษา ที่ใช้เก็บข้อมูล การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2.37	.86	น้อย
5. การเก็บข้อมูลอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ สำนักงานปลัดกระทรวงกำหนด	2.34	.88	น้อย
6. การเก็บข้อมูลเพิ่มเติมหลังจากตรวจสอบข้อมูลแล้ว	2.27	.88	น้อย
7. ความผิดพลาดในการกรอกข้อมูลของ หน่วยงานที่ให้ข้อมูล	2.26	.78	น้อย
8. การตรวจสอบข้อมูล			
- จำนวนบุคลากร	2.55	.89	มาก
- ความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้รับคืน	2.54	.86	มาก
- ปริมาณของข้อมูล	2.43	.87	น้อย
- วิธีการตรวจสอบ	2.32	.84	น้อย
- ความรู้ความสามารถของบุคลากร	2.24	.90	น้อย
รวม	2.45	.65	น้อย

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

มีปัญหายุ่งยากในระดับ "น้อย" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการปรากฏว่า ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งยากในระดับ "น้อย" มีเพียง 4 รายการ คือ ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวนบุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล และความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้รับคืนเท่านั้น ที่มีปัญหายุ่งยากในระดับ "มาก"

ตารางที่ 17 ปัญหาการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

การวิเคราะห์และประมวลผล	ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การวิเคราะห์ข้อมูล			
- จำนวนบุคลากร	2.71	.91	มาก
- วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	2.45	.75	น้อย
- ปริมาณของข้อมูล	2.40	.84	น้อย
- ความรู้ความสามารถของบุคลากร	2.39	.92	น้อย
- การแปลความหมายข้อมูล	2.39	.81	น้อย
- การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	2.37	.79	น้อย
2. การประมวลผลข้อมูล			
- จำนวนบุคลากร	2.69	.83	มาก
- วิธีการประมวลผลข้อมูล	2.46	.80	น้อย
- ปริมาณของข้อมูล	2.44	.77	น้อย
- ความรู้ความสามารถของบุคลากร	2.34	.85	น้อย
- ประมวลผลเพิ่มตามคำขอของผู้ใช้	2.33	.77	น้อย
รวม	2.45	.66	น้อย

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลของสำนักงาน

ศึกษาธิการอำเภอมีปัญหายุ่งในระดับ "น้อย" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งในระดับ "น้อย" มีเพียงจำนวนบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเท่านั้นที่มีปัญหายุ่งในระดับ "มาก"

ตารางที่ 18 ปัญหาการเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

การเก็บรักษาข้อมูล	ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การนำรหัสข้อมูลมาใช้ในการจำแนกข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการเก็บรักษา	2.38	.81	น้อย
2. การจำแนกข้อมูลและสารสนเทศเพื่อเก็บรักษาเป็นหมวดหมู่	2.31	.80	น้อย
3. การตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ข้อมูลและสารสนเทศที่เก็บรักษาให้เป็นปัจจุบัน	2.31	.81	น้อย
4. การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้ระบบแฟ้มข้อมูล	2.17	.71	น้อย
รวม	2.29	.71	น้อย

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า การเก็บรักษาข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีปัญหายุ่งในระดับ "น้อย" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่า มีปัญหายุ่งในระดับ "น้อย" ทุกรายการ

ตารางที่ 19 ปัญหาการสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

การสนับสนุน	ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. งบประมาณ	3.06	.85	มาก
2. วัสดุ ครุภัณฑ์	2.96	.83	มาก
3. การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด	2.85	.91	มาก
4. การจัดบุคลากรรับผิดชอบ	2.81	.82	มาก
5. การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ	2.75	.88	มาก
6. สถานที่ในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศ	2.73	.91	มาก
รวม	2.86	.68	มาก

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า การจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีปัญหาอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่า มีปัญหาอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ

ตารางที่ 20 ปัญหาการนำเสนอและให้บริการข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

การนำเสนอและการให้บริการ	ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. เครื่องมือที่ใช้ในการให้บริการ	2.51	.87	มาก
2. บุคลากรที่ทำหน้าที่ให้บริการ	2.36	.82	น้อย
3. การให้บริการข้อมูลและสารสนเทศตามความต้องการของผู้มาขอใช้บริการ	2.28	.74	น้อย
4. การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการทราบถึงข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่	2.27	.80	น้อย
5. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศเป็นคำสถิติต่าง ๆ	2.23	.78	น้อย
6. สถานที่สำหรับผู้มาติดต่อขอใช้บริการ	2.09	.81	น้อย
7. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศเพื่อให้บริการ			
- ป้ายนิเทศ แสดงแผนภูมิและคำสถิติ	2.18	.82	น้อย
- เอกสารในรูปความเรียงประกอบตารางแสดงตัวเลข รูปภาพและแผนภูมิ	2.17	.76	น้อย
รวม	2.27	.63	น้อย

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า การนำเสนอและการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอมักมีปัญหาอยู่ในระดับ "น้อย" เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ปรากฏว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับ "น้อย" มีเพียงเครื่องมือที่ใช้ในการให้บริการเท่านั้น ที่มีปัญหาอยู่ในระดับ "มาก"

4) ความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศ ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 10 รายละเอียดดังตารางที่ 21 - 22

ตารางที่ 21 ความต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสารสนเทศ

อันดับที่	รายการ	ความถี่ (N=157)	ร้อยละ
1.	ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดระบบสารสนเทศเพิ่มเติมจากงบปกติ	61	38.85
2.	ได้รับการจัดสรรวัสดุ ครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ	44	28.03
3.	ได้รับการจัดสรรเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการจัดระบบสารสนเทศ	34	21.66
4.	ส่งเสริมให้บุคลากรที่รับผิดชอบ ได้รับการฝึกอบรมด้านความรู้และเทคนิควิธีการจัดระบบสารสนเทศ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ	34	21.66
5.	ได้รับการจัดสรรบุคลากรตามกรอบอัตราที่กำหนดไว้	26	16.56

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า หากต้องการให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอสามารถจัดระบบสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศมีความต้องการตามลำดับดังนี้ อันดับ 1 ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจากงบปกติ อันดับ 2 ได้รับความจัดสรรวัสดุ ครุภัณฑ์เพิ่มเติมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ อันดับ 3 เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ อันดับ 4 ให้บุคลากรที่รับผิดชอบได้รับการฝึกอบรมด้านความรู้และเทคนิควิธีการจัดระบบสารสนเทศ และ อันดับ 5 ได้รับจัดสรรบุคลากรตามกรอบอัตราที่กำหนดไว้

ตารางที่ 22 ความต้องการคุณลักษณะของบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศ

อันดับที่	รายการ	ความถี่ (N=157)	ร้อยละ
1	มีความรับผิดชอบในหน้าที่	91	58.00
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	37	23.57
3	มีการวิเคราะห์ปัญหาและรู้จักแก้ปัญหา	36	22.93

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ต้องการให้บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศ มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันดับแรก คือ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ รองลงมา มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีการวิเคราะห์ปัญหาและรู้จักแก้ปัญหา

จากการที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ได้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า นอกจากความต้องการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีความต้องการด้านอื่น ๆ สามารถประมวลสรุปได้ดังนี้

- 1) สถานที่สามารถปฏิบัติงานสะดวกและเป็นสัดส่วน
- 2) ให้หน่วยงานต้นสังกัดให้ความสำคัญและช่วยติดตามประเมินผลการจัดระบบสารสนเทศ
- 3) ให้ส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจของบุคลากรที่รับผิดชอบปฏิบัติงาน
- 4) สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 5) สนับสนุนและเผยแพร่งานด้านข้อมูลและสารสนเทศ
- 6) ให้มีแบบฟอร์มการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 7) ให้มีรูปแบบในการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อดำเนินการไปในแนวทางเดียวกัน
- 8) ให้มีเครือข่ายประสานงานข้อมูลและสารสนเทศทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- 9) ให้มีการนำเสนอข้อมูลที่ได้ประมวลผลแล้วต่อทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 10) ให้มีการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศ
- 11) ให้มีการประสานการใช้ข้อมูลและสารสนเทศกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างรวดเร็ว

4.3 แนวทางในการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

แนวทางในการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศ ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 10 ที่จะเสนอต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลขึ้นมาจากผลการศึกษาลักษณะปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ในการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 10 และจาก การศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมากำหนดเป็น แนวทางในการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้คือ

4.3.1 ศูนย์ข้อมูลกลาง และหน้าที่ความรับผิดชอบ

1) ศูนย์ข้อมูลกลาง ให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเป็นศูนย์ข้อมูลกลางในการ ปฏิบัติงานด้านระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา และที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยศูนย์ข้อมูล กลางนี้ ต้องประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

2) หน้าที่และความรับผิดชอบของศูนย์ข้อมูลกลาง

(1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดระบบสารสนเทศ การจัดระบบ สารสนเทศ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารงาน เพื่อการวางแผนการศึกษา การศาสนาและ วัฒนธรรม เพื่อรายงานผล เพื่อการติดตามและประเมินผล เพื่อการควบคุมงาน เพื่อการ ประชาสัมพันธ์ เพื่อการประสานงาน และเพื่อให้บริการแก่หน่วยงานอื่น ๆ

(2) ประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม และข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวางแผนและบริหารการศึกษา

(3) ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าจะเป็นและความเชื่อถือได้ ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

(4) ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำเป็นดัชนีทางการศึกษา

(5) จัดเก็บรักษาข้อมูล ให้สามารถค้นคว้า และ สามารถนำไปใช้ได้ อย่างสะดวกและรวดเร็ว

(6) นำเสนอข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้แก่ผู้สนใจและผู้เกี่ยวข้อง ทราบ

3) บุคลากรและหน้าที่ความรับผิดชอบ

บุคลากรที่ทำหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลกลางมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้

รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดระบบสารสนเทศ ความเข้าใจในความหมายของตัวเลขข้อมูล การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์และจะต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ บุคลากรที่ทำหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลกลางควรเป็นนักวิชาการศึกษา ที่รับผิดชอบงานแผนงานและพัฒนาชนบท และนักวิชาการศึกษาที่รับผิดชอบงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมแล้วกำหนดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบออกเป็น 2 งาน คือ

นักวิชาการศึกษาคณะที่ 1 ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลและเก็บรักษาข้อมูล โดยเมื่อเก็บรวบรวมได้แล้ว ต้องทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าจะเป็น และความเชื่อถือได้ของข้อมูล พร้อมกับจัดระบบแฟ้มเพื่อเก็บรักษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

นักวิชาการศึกษาคณะที่ 2 ทำหน้าที่ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำเป็นดัชนีทางการศึกษา และที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในภาพรวมของอำเภอ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของสถิติแผนภูมิ หรือกราฟ โดยการนำเสนอข้อมูลเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นตัวชี้ให้เห็นแนวโน้มการวางแผนและการบริหารการศึกษาต่อ ๆ ไป

4.3.2 กระบวนการในการจัดระบบสารสนเทศ

การดำเนินการจัดระบบสารสนเทศของศูนย์ข้อมูลกลางควรประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

(1) การกำหนดการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษา ข้อมูลทางการศึกษาที่ควรจัดเก็บเพื่อการจัดทำดัชนีทางการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นในการวางแผนและบริหารงานศึกษา ได้แก่

- ข้อมูลนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ จำนวนนักเรียน จำนวนตามระดับประเภทการศึกษา สังกัด ภูมิ เพศ รายอายุ รายชั้น ชำชั้น ออกกลางคัน เลื่อนชั้น จำนวนนักเรียนที่เข้าใหม่ชั้นปีที่ 1 แผนการเรียน ประเภทวิชาชีพ และสาขาอาชีพ

- ข้อมูลครู อาจารย์ และบุคลากร ได้แก่ จำนวนครู อาจารย์ จำนวนตามระดับ ประเภทการศึกษา สังกัด ภูมิ วิชาเอก สายปฏิบัติการสอน สายสนับสนุนการสอน และสายบริหาร

- ข้อมูลโรงเรียน สถานศึกษา ได้แก่ จำนวนโรงเรียน สถานศึกษา จำนวนห้องเรียน จำนวนตามระดับ ประเภทการศึกษา สังกัด

- ข้อมูลค่าใช้จ่าย งบประมาณ ได้แก่ จำนวนงบประมาณทั้งหมด งบประมาณแยกตามหมวดเงินงบประมาณ งบดำเนินการ งบลงทุน จำนวนในแต่ละระดับ ประเภท การศึกษา และสังกัด

(2) การกำหนดจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ควรจัดเก็บได้แก่

- ข้อมูลประชากร ได้แก่ จำนวนประชากรทั้งหมด จำนวนตามกลุ่ม อายุวัยเรียน กลุ่มอายุวัยแรงงาน ระดับการศึกษา ในเขตเทศบาล-สุขาภิบาล และนอกเขต เทศบาล-สุขาภิบาล จำนวนเด็กที่เกิด ตาย ย้ายถิ่นเข้าออก เพศ และอาชีพ

- ข้อมูลสาธารณสุขและพลาณามัย ได้แก่ จำนวนประชากรตามกลุ่ม อายุวัยเรียนที่ขาดสารอาหารหรือเป็นโรค น้ำหนักเฉลี่ยของประชากรตามกลุ่มอายุวัยเรียน ส่วน สูงเฉลี่ยของประชากรตามอายุวัยเรียนและจำนวนผู้พิการที่อยู่ในวัยเรียน

- ข้อมูลสังคมและสาธารณูปโภค ได้แก่ จำนวนครัวเรือนทั้งหมด จำนวนวิทยุโทรทัศน์ในครัวเรือน จำนวนบ้านที่มีน้ำประปาและไฟฟ้าใช้ และจำนวนแพทย์ทั้งหมด

- ข้อมูลเศรษฐกิจและกำลังแรงงาน ได้แก่ จำนวนประชากรที่ว่าง งานจำนวนตามระดับการศึกษาและกลุ่มอายุวัยแรงงาน (15 - 60 ปี) และรายได้ของประชากร ต่อครอบครัวต่อปี

- ข้อมูลสถาบันทางศาสนา ได้แก่ จำนวนวัด โบสถ์ พระภิกษุสามเณร

(3) การกำหนดดัชนีทางการศึกษา เป็นการจัดทำข้อมูลที่ได้จากข้อ (1) และ (2) ให้เป็นดัชนีเพื่อการวางแผนและการบริหารการศึกษา โดยพิจารณาองค์ประกอบของ ระบบการศึกษาในรูปของปัจจัย กระบวนการและผลผลิต ในแต่ละระดับ ประเภทการศึกษาในทึ้นนี้ ขอเสนอในรูปของดัชนีร่วมทุกระดับการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางนำไปพิจารณากำหนดต่อไป

ปัจจัย (input) ประกอบด้วยดัชนีร่วมทุกระดับการศึกษา ดังนี้

ดัชนี	การชี้วัด
1. อัตราส่วนจำนวนนักเรียน ต่อประชากร กลุ่มอายุเดียวกัน	- เพื่อชี้โอกาสและการบริการทางการศึกษา ในแต่ละระดับ ประเภทการศึกษา
2. สัดส่วนจำนวนนักเรียนแต่ละระดับการศึกษา	- เพื่อชี้สภาพการบริการทางการศึกษา เปรียบเทียบจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับ ประเภทการศึกษา

3. อัตราส่วนจำนวนนักเรียนรัฐต่อเอกชน	- เพื่อชี้สภาพการบริการทางการศึกษา และการร่วมรับภาระการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ประเทระหว่างรัฐกับเอกชน
4. สัดส่วนจำนวนครูแต่ละระดับการศึกษา	- เพื่อชี้สภาพเปรียบเทียบการใช้ครูในแต่ละระดับการศึกษา
5. อัตราการเรียนต่อของนักเรียน	- เพื่อชี้ถึงโอกาสการศึกษาและความต้องการในการเรียนต่อของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้น
6. สัดส่วนจำนวนงบประมาณการศึกษาของอำเภอแต่ละระดับการศึกษา	- เพื่อชี้สภาพการจัดสรรงบประมาณและการลงทุนทางการศึกษาระดับต่าง ๆ
7. อัตราส่วนเงินนอกงบประมาณการศึกษาของอำเภอ	

การจัดการเรียนการสอน (process) ประกอบด้วยดัชนีร่วมทุกระดับการศึกษาดังนี้

ดัชนี	การชี้วัด
9. อัตราสละพักของนักเรียน - อัตราการเลื่อนชั้น - อัตราการซ้ำชั้น - อัตราการออกกลางคัน	- เพื่อแสดงความเคลื่อนไหวของนักเรียนในระบบการศึกษาของแต่ละระดับการศึกษา
10. อัตราส่วนนักเรียนต่อครู	- เพื่อวัดภาวะของครูที่รับผิดชอบนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา
11. อัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน	- เพื่อวัดสภาพความแออัดของนักเรียนที่เข้าเรียนแต่ละระดับการศึกษา
12. อัตราส่วนครูต่อห้องเรียน	- เพื่อวัดความเพียงพอของครูที่รับผิดชอบในแต่ละระดับการศึกษา
13. อัตราการคงอยู่ของนักเรียน	- เพื่อชี้ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาแต่ละระดับการศึกษา
14. งบประมาณต่อหัวต่อปีของนักเรียน - ค่าดำเนินการต่อหัว - ค่าลงทุนต่อหัว	- เพื่อวัดสภาพการลงทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา

ผลผลิต (output) ประกอบด้วยดัชนีร่วมทุกระดับการศึกษา

ดัชนี

การชี้วัด

15. อัตราการสำเร็จการศึกษา

- เพื่อวัดประสิทธิภาพการจัดการศึกษาใน
แต่ละระดับ

(4) การกำหนดดัชนีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นดัชนีที่เกิดจากข้อมูลด้าน
อื่น ๆ ซึ่งมีผลเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา และอาจนำไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนและ
บริหารการศึกษามีดังต่อไปนี้

ด้านประชากร ประกอบด้วยดัชนีดังนี้

ดัชนี

การชี้วัด

1. สัดส่วนจำนวนประชากร

- เพื่อชี้สภาพลักษณะต่างๆ ของประชากร

2. อัตราการเกิด

3. อัตราการตาย

- เพื่อชี้ความเคลื่อนไหวของประชากรที่จะ
มีส่วนกระทบต่อการจัดการศึกษาโดยตรง

4. อัตราการเพิ่ม

5. อัตราการย้ายถิ่น

6. ร้อยละของระดับการศึกษา
ของประชากร

- เพื่อวัดระดับการศึกษาของประชากรโดย
ส่วนรวม

7. ค่าเฉลี่ยระดับการศึกษาของประชากร

ด้านสาธารณสุขและพลานามัย ประกอบด้วยดัชนีดังนี้

ดัชนี

การชี้วัด

8. ร้อยละของจำนวนเด็กอายุ

- เพื่อวัดสุขภาพของเด็กที่จะเข้าสู่ระบบ
การศึกษา

0 - 60 เดือน ที่ขาดสารอาหาร

9. อัตราส่วนเฉลี่ยน้ำหนักต่อส่วนสูงของเด็ก

10. สัดส่วนเด็กพิการที่ได้รับการศึกษา

- เพื่อวัดปริมาณของเด็กพิการเข้ารับบริการ
ทางการศึกษา

ด้านสังคมและสาธารณสุขโลก ประกอบด้วยดัชนีดังนี้

ดัชนี

การชี้วัด

11. อัตราส่วนจำนวนวิทยุ โทรทัศน์ - เพื่อชี้ถึงปัจจัยการได้รับข่าวสารข้อมูล
ต่อครัวเรือน ในรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชนทั่วไป
12. อัตราส่วนจำนวนบ้านที่มีไฟฟ้าและน้ำ - เพื่อวัดคุณภาพชีวิตของประชาชน
สะอาดใช้ต่อจำนวนบ้านทั้งหมด
13. อัตราส่วนจำนวนแพทย์ต่อประชากร

ด้านเศรษฐกิจและกำลังแรงงาน ประกอบด้วยดัชนีดังนี้

ดัชนี

การชี้วัด

14. รายได้ต่อหัวของประชากร - เพื่อชี้ฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชน
15. อัตราการว่างงาน

(5) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำนักงานศึกษาธิการอำเภอควรเก็บรวบรวมข้อมูลปีละ 1 ครั้ง ซึ่งเป็นข้อมูลคงที่ เก็บรวบรวมข้อมูลต้นปีการศึกษา โดยใช้ข้อมูลในวันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี สำหรับข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลา ซึ่งเป็นข้อมูลไม่คงที่ควรมีการเก็บรวบรวมตามระยะเวลาที่ต้องการใช้ข้อมูลนั้น

(6) การจัดเก็บข้อมูลตามรายการที่กำหนด ควรจัดเก็บข้อมูลใน 2 ลักษณะ คือ จัดเก็บข้อมูลเอง และการจัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานอื่น

การจัดเก็บข้อมูลเอง ได้แก่การจัดเก็บข้อมูลนักเรียน นักศึกษา ข้อมูลครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลโรงเรียน สถานศึกษา ข้อมูลค่าใช้จ่าย งบประมาณ ข้อมูลทางศาสนาและวัฒนธรรม โดยจัดเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาทุกสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนประจำอำเภอ วัด และการชักถามจากผู้นำในท้องถิ่น

การจัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานอื่นเป็นข้อมูลที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บไว้แล้ว ได้แก่ ข้อมูลประชากร ข้อมูลสาธารณสุขและพลานามัย ข้อมูลสังคมและสาธารณสุขโลก ข้อมูลเศรษฐกิจและกำลังแรงงาน โดยไปคัดลอกจากงานทะเบียนราษฎรที่ทำการปกครองอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลประจำอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ หน่วยบริการไฟฟ้าอำเภอ และที่ทำการประปาอำเภอ

การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประมวลผล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีสิ่งที่ควรคำนึงถึงคือ ควรประสานงานกับหน่วยงานที่จะจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ควรใช้เวลาในการกรอกข้อมูลหรือการให้ข้อมูลตามสมควร ควรชี้แจงวัตถุประสงค์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการรวบรวมข้อมูล ทุกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลตามความต้องการ และเชื่อถือได้

2) การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล ต้องจัดกระทำข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นสารสนเทศโดยอาศัยระเบียบวิธีการทางสถิติ มาช่วยจัดกระทำข้อมูลให้มีความหมาย เช่น การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย การหาอัตราส่วน และการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น การจะใช้ค่าสถิติใดนั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการที่จะให้ได้สารสนเทศตรงตามวัตถุประสงค์ ของการจัดระบบสารสนเทศ

3) การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ เป็นการจัดระเบียบข้อมูลและสารสนเทศจำนวนมากเป็นหมวดหมู่ลงรหัสตัวเลขหรือเรียงลำดับตัวอักษรข้อมูล และสารสนเทศอาจเก็บรักษาไว้ในแฟ้มข้อมูลหรือเก็บรักษาไว้ในเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ซึ่งสะดวกและประหยัดเวลาในการค้นหาและการเรียกใช้

4) การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ เป็นการเตรียมข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานในรูปแบบต่าง ๆ ที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศนั้นมักกระทำกันอยู่ 2 วิธี คือ

(1) การนำเสนอที่เป็นเอกสารในลักษณะข้อมูลสรุป ซึ่งประกอบด้วยบทความ ตารางแสดงตัวเลข สถิติ แผนภาพ แผนภูมิ และ กราฟ เป็นต้น

(2) การนำเสนอที่ไม่เป็นเอกสาร การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศวิธีนี้จะนำเสนอเฉพาะสารสนเทศที่สำคัญ ๆ โดยเสนอเฉพาะตัวเลขสถิติ แผนภูมิ แผนภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อแสดงให้เห็นเด่นชัด ซึ่งไม่ปรากฏรายละเอียดมากนัก อาจสรุปไว้ในเทปบันทึกภาพแผ่นวีดิทัศน์หรือในลักษณะแสดงนิทรรศการ

4.3.3 การประเมินผลการจัดระบบสารสนเทศ

การจัดระบบสารสนเทศ จำเป็นต้องมีการประเมินผล เพื่อที่จะได้ทราบว่าในการจัดระบบสารสนเทศนั้นมีสิ่งใดบ้างที่ควรแก้ไข และมีขั้นตอนใดที่ควรปรับปรุงและพัฒนาการประเมินผล ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศร่วมกันประเมินผลโดยเริ่มตั้งแต่ การจัดทำปฏิทินการประเมินผล การจัดทำแบบฟอร์มและ เครื่องมือประเมินผล จัดทำรายงานการประเมินผล

รวบรวมและวิเคราะห์รายงานผลพร้อมกับนำเสนอผู้เกี่ยวข้องสรุปผลการประเมินผล การจัดระบบสารสนเทศเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินผล การจัดระบบสารสนเทศ ควรจัดให้มีการประเมินผลใน 4 ด้านดังนี้

- 1) ประเมินในด้านปริมาณ เป็นการประเมินเพื่อจะได้ทราบว่า ปริมาณ ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการจัดระบบสารสนเทศนั้น มีปริมาณเพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์หรือไม่ เพียงใด และมีข้อมูลรายการใดบ้างที่ไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้และจำเป็นต้องจัดกระทำเพิ่มเติม
- 2) ประเมินในด้านเวลาเป็นการประเมินเพื่อทราบว่า การจัดระบบสารสนเทศนั้น ได้สารสนเทศทันเวลาที่ต้องการใช้เพียงใด มีรายการข้อมูลใดบ้างที่ไม่ทันเวลาที่ต้องการใช้ และก่อให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารงาน
- 3) ประเมินในด้านคุณภาพ เป็นการประเมินเพื่อจะได้ทราบว่า สารสนเทศที่จัดทำขึ้นนั้นมีคุณสมบัติครบถ้วนตามลักษณะของสารสนเทศที่ดีหรือไม่
- 4) ประเมินในด้านการณ์นำไปใช้ประโยชน์ เป็นการประเมินเพื่อจะได้ทราบว่า สารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้นนั้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด และยังขาดการนำเสนอในด้านใด หรือสารสนเทศที่นำเสนอแล้วแต่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์จะทำให้ทราบข้อมูลย้อนกลับ สามารถนำไปเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศให้มีความสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป